

KATEDRÁLNY INFOLIST

23. – 29.5.2011

Liturgický kalendár:

Streda	25.5.	Sv. Bédu Ctihodného, kňaza a učiteľa Cirkvi Sv. Gregora VII., pápeža Sv. Márie Magdalény de' Pazzi, panny	<i>Lub. spom.</i>
Štvrtok	26.5.	Sv. Filipa Neriho, kňaza	<i>Spomienka</i>
Piatok	27.5.	Sv. Augustína z Canterbury, biskupa	<i>Lub. spom.</i>
Nedeľa	29.5.	6. VELKONOČNÁ NEDEĽA	

Prvé sväté prijímanie

V **nedeľu, 29. mája** bude v našej farnosti **1. sväté prijímanie**. Slávnostná svätá omša bude **o 10.00 hod.** Pozývame vás k modlitbe za prvoprijímajúce deti a ich rodiny, aby sa predovšetkým duchovne dobre pripravili na túto slávnosť.

Deň rodiny

28. máj je **Dňom rodiny** v našej diecéze. Program pre rodiny bude prebiehať v Banskej Bystrici a Leviciach. V Banskej Bystrici začne **o 10.00 na Námestí Štefana Moyses**a s množstvom zaujímavého programu na tomto mieste, ako aj v priestoroch starej Radnice. Od 16.30 bude otvorená Katedrála na adoráciu a o 18.00 bude slávnostná svätá omša.

Viac informácií nájdete na plagáte na nástenke.

Zbierka na seminár

Dnes pri svätých omšiach je zbierka na Kňazský seminár sv. Františka Xaverského v Badíne. Za vaše dary vyslovujeme aj v ich mene úprimné Pán Boh zaplat'.

ŽIVOT VO FARNOSTI

- V sobotu, 21. mája sa **sviatosťou krstu** do rodiny božích detí začlenili: Marek Petráš, Natália Záslovová, Laura Štajerová, Vanesa Štajerová a Mário Kuchár.

Sviatosť manželstva si vyslúžili Martin Jánošík a Lýdia Tešlarová, Matej Juhás a Veronika Kapustová, Peter Polák a Jana Odstrčilová.

- Viacerí z vás ste nás už dávnejšie vyzývali, najmä v zimných mesiacoch, že by bolo dobré urobiť niečo s vchodovými dverami do kostola aby tak cez ne nefúkalo. Podarilo sa nám vybrať ponuku na výmenu dverí, ktoré budú dubové z europrofilu a zachovajú architektúru súčasného stavu. Ich cena je 7.200 Eur aj s výmenou. Vďaka našej farničke – ako sme to uviedli aj v Katedrálnom infoliste z 8.5.2011 – už máme prvý vklad 2.000 Eur. Zvyšných 5.200 Eur však musíme vyzbierať, nakoľko vo farskom rozpočte na to prostriedky nemáme. Preto vás prosíme o finančnú pomoc. Zbierka na tento účel bude bývať prvú nedeľu mesiaca až kým nezozbierame potrebnú sumu. Ďakujeme vám za pochopenie.
 - V uplynulom týždni obetovali: **na kvety a kostol**: p. Koreň 20 €, novomanželia Jánošíkovci 70 €.
- Za všetky finančné dary vyslovujeme úprimné Pán Boh zaplať.

SVÄTÁ OMŠA (35.)

LITURGICKÉ SLÁVENIE EUCHARISTIE (18. časť)

PRIEBEH SLÁVENIA –

SLÁVENIE BOŽIEHO SLOVA V OMŠI (3.)

Minulú nedeľu sme si význam a skladbu prvého čítania a rezponzóriového žalmu.

Dnes sa v tomto zmysle pozrieme na druhé čítanie a sekvenciu.

Druhé čítanie

V každú nedeľu a na slávnosti sú tri čítania. Kým prvé je zväčša zo Starého zákona, druhé čítanie je z Apoštola čiže čítanie z novozákonných listov (prípadne zo Zjavenia sv. Jána).

Tri čítania môžu byť aj pri osobitných sláveniach a vyberajú sa zo spoločnej časti.

Aj tu sa otvára veľký priestor pre veriacich, že môžu mať aktívnu účasť na čítaní v liturgii slova.

"Liturgické zhromaždenie má mať viacero lektorov, aj keď to nie sú lektori ustanovení na túto úlohu. Preto sa treba postarať o to, aby boli naporúdzi niektorí súci laici, ktorí by boli pripravení vykonávať túto službu. Ak je viac lektorov a treba čítať viacero čítaní, patrí sa rozdeliť ich medzi nich." (*Všeobecné smernice Rímskeho Lekcionára*)

Živá farnosť má mať viacero lektorov. Je to aj pestré a povznášajúce, keď sa viac ľudí aktívne zapája do tejto služby, keď prvé čítanie číta jeden lektor a druhé druhý.

Lektor druhého čítania si počína tak ako lektor pri prvom čítaní: čítania uvádza hneď názvom knihy: *Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Pavla*. A na konci povie: *Počuli sme Božie slovo*. Všetci odpovedajú: *Bohu vd'aka*.

Sekvencia

Sekvencie vznikli v 10. storočí. Notker Balbulus (+ 912) rozložil pomocné texty pre rozsiahlejšie alelujové melódie tak, že každej note zodpovedala jedna slabika. Odvtedy sa text sám nazýval sekvencia. Na prelome tisícročia to už boli rýmované a rytmické texty - básne. Nasleduje doba rozkvetu tohto básnického druhu. Najslávnejším predstaviteľom a skladateľom sekvencií je Adam od sv. Viktora (+ okolo r. 1192). Omšové knihy neskorého stredoveku v severských krajinách majú pre každý omšový formulár so spevom Aleluja nejakú sekvenciu. V misáli Pia V. sa ponechali len štyri sekvencie: 1., *Victimae paschali*, 2., *Veni, Sancte Spiritus*, 3., *Lauda, Sion, Salvatorem* a 4., *Dies irae*. Sekvencia *Stabat Mater* sa dostala do misála až roku 1727, keď Benedikt XIII. predpísal sviatok Sedembolestnej pre celú Cirkev.

Náš nový misál ich ponechal okrem sekvencie *Dies irae*, ktorá je prenesená do liturgie hodín na 34. týždeň v Období cez rok.

Iba dve sekvencie sú v novom misáli prikázané, a to *Victimae paschali* (Obet' svoju veľkonočnú) na Veľkú noc a *Veni, Sancte Spiritus* (Duchu Svätý, príď z neba) na Turíčnu nedeľu, ďalšie dve sú fakultatívne (dobrovoľné).

Autorom veľkonočnej sekvencie *Victimae paschali* bol dvorný kaplán cisára Konráda II. Wipo z Burgundu (okolo r. 990-1050).

Turíčna sekvencia *Veni, Sancte Spiritus* sa všeobecne pripisuje Štefanovi Langtonovi, arcibiskupovi z Canterbury (+ 1228), niektorí ju však pripisujú pápežovi Inocentovi III. (+ 1216). Táto sekvencia sa volá zlatá, čo naznačuje jej veľkú popularitu. Stala sa aj samostatným hymnom. Text nadväzuje na druhý alelujový verš *Veni, Sancte Spiritus*; je to vrúcna modlitba, volanie po oživujúcej sile zhora. Je aj prejavom stredovekej nábožnosti a úcty k Duchu Svätému. Veď v tých časoch bolo mnoho nemocníc a nemocničných kostolov zasvätených Duchu Svätému.

Sekvencia *Lauda, Sion, Salvatorem* je vznešená teologická báseň o najsvätejšej Sviatosti; zložil ju okolo roku 1263 svätý Tomáš Akvinský. Hymnus aj podľa rytmu má tri časti. Druhá časť *Ecce panis angelorum* (Hľa, chlieb z neba) môže byť aj samostatným hymnom. V tejto krásnej sekvencii je zahrnutá celá náuka o Oltárnej sviatosti.

Stabat Mater (Stála Matka bolestivá) je ani nie tak hymnicky ako lyricky a citovo ladená báseň. Pripomína mystiku svätého Františka z Assisi a vyjadruje spolúčtenie s Pánovým umučením a bolesťou Panny Márie. O autorstve sekvencie sa diskutuje: autorstvo sa dlho pripisovalo františkánovi Jacoponovi da Todi (+ 1306), najnovšie sa ako autor spomína svätý Bonaventúra (+ 1274). Hymnus sa používal ako procesiový spev pri krížovej ceste, v 15. storočí sa v niektorých misáloch nachádza ako sekvencia. Mnohí hudobníci skladbu zhudobnili; veľmi známa a naozaj vzácna je *Stabat Mater* od Antonína Dvořáka.

(Pokračovanie nabadúce)